VIIKONVAIHDE

HENGÄHDYSPAIKKA

Vastuuta emme voi väistää

Ilmassa on paljon pakolaisiin liittyviä kysymyksiä. Vastauksia on vähemmän. Ja ihmisvirtaa riittää. Tänä vuonna maahamme saapuu arviolta 15 000–30 000 turvapaikanhakijaa.

Ihmisvirtojen alkulähteillä on vielä miljoonia turvaa etsiviä. Syyriassa, Irakissa ja Afganistanissa rauhaa ei ole näköpiirissä.

Pelkästään Syyriassa on maan sisäisiä pakolaisia lähes kahdeksan miljoonaa. Naapurimaihin lähteneitä on yli neljä miljoonaa. Ei siis ihme, jos tutustumme uuteen kulttuuriin ja uskontoon omalla kotikylällä.

Hämmentävässä tilanteessa joudutaan tekemään nopeita päätöksiä. Paine eri suuntiin on kova. Sydän sanoo, että ketään ei voi jättää vähissä vaatteissa ja kylmissään Suomen öihin. Toiseen suuntaan vievät epätietoisuus, epäluottamus ja ennakkoluulot. Jos otamme pakolaiset vastaan, mitä siitä seuraa?

Vastuuta emme voi väistää. Nyt on tehtävä nopeasti tarvittavat päätökset kunnissa ja seurakunnissa. Vapaaehtoisten työpanosta ja muuta huolenpitoa tarvitaan. Tämä lähtökohta tarjoaa hyvän alun kohtaamiselle. Otamme vastaan ja autamme, kyselemättä. Mutta miten tästä pitäisi jatkaa?

> Rinnakkaiselosta tulee pysyvä ilmiö.

Turvapaikan saamisen todennäköisyys vaihtelee maittain. Suomessa hyväksyttiin viime vuonna 54 prosenttia hakemuksista. Vastaava luku oli Ruotsissa 76,6 prosenttia. On todennäköistä, että maahamme jää pysyvästi tämän vuoden tulijoista tuhansia, ehkäpä kymmeniä tuhansia.

Rinnakkaiselosta tulee pysyvä ilmiö. Vastaanottokeskuksista siirrytään eri puolille Suomea ja eletään tavallista arkea kantasuomalaisten rinnalla.

Uskonnolla on keskeinen rooli, kun vierasta kulttuuria pyritään ymmärtämään.

Suurin osa Suomeen tulevista on kristittyjä tai muslimeja. Kun kristityt maahanmuuttajat tulevat kirkkoon tai seurakuntatalolle kyselemään, miten he voivat osallistua seurakuntaelämään, olemme monella paikkakunnalla uuden edessä. Kykenemmekö avaamaan jumalanpalvelukset toisenlaisesta kristillisestä perinteestä tuleville? Pystymmekö oppimaan tulijoilta?

Minusta näyttää siltä, että toisin uskovan kohtaaminen onnistuu vain, jos tunnemme oman uskontomme ja sen perusteet. Mitä kristittynä eläminen tarkoittaa? Minkä hyväksi kristityt toimivat? Mihin uskomme? Mitä ajattelemme elämästä ja kuolemasta? Millainen on Jumalamme?

Avoimuuteen ja vieraanvaraisuuteen kuuluu kertoa, mistä suomalainen kristinuskon värittämä kulttuuriperintö on kasvanut.

Tekisi mieli siis lyödä vetoa, että uskonnonopetuksen merkitys vahvistuu kouluissa. Tämän päivän koululainen tarvitsee tietoa myös toisista uskonnoista ja niiden harjoittamisesta. Perehtymällä tulijoiden uskontoon luomme luottamuspohjaa, voitamme ennakkoluuloja ja löydämme helpommin keskusteluyhteyden.

Luotan siihen, että uskontojen ja eri kulttuurien rauhanomainen rinnakkaiselo on mahdollista. Sen eteen on kuitenkin nähtävä vaivaa. Hyväkään yhteys ihmisten välillä ei synny eikä säily automaattisesti. Edessä on paljon työtä oman sisimmän kanssa ja yhteiskunnassa laajemmin.

Uskon, että kristittyinä selviämme siitä, mikä pakolaisten tulosta seuraa. On vain autettava ja rakennettava yhteyttä.

SIMO PEURA
Lapuan hiippakunnan piispa

KANSAN SUUSTA

Puhu vähän, kuule paljon

Tyhjä tynnyri kolajaa, täysi ei virka mitään, sanoo suomalainen sanonta.

Samantapaisia sanontoja löytyy ympäri maailman: Tyhjät astiat soivat, sanoo intialainen. Tyhjä tynnyri kaikuu kovimmin, toteaa venäläinen. Äänekkäimmässä rummussa on vain ilmaa sisällä, muistuttaa filippiiniläinen.

Mitä enemmän meteliä, sitä enemmän tyhmyyttä, vihjaavat sanonnat.

Monisanaisuudesta varoitellaan muuallakin kuin Suomessa. Sanojen paljous, mielen onttous, sanoo japanilainen. Puhu vähän, niin sinua arvostetaan, neuvoo ranskalainen. Joka paljon puhuu, se paljon erehtyy, väittää turkkilainen.

Sananparsien mukaan puhuminen on hopeaa ja vaikeneminen kultaa. Nykyajan talk showt saattaisivat olla näistä kansanviisaista varsin piinallisia.

Japanilainen muistuttaa, että vaikenijan seurassa kannattaa olla korvat höröllä. Varo hiljaista miestä ja äänetöntä koiraa, neuvoo espanjalainen.

Ihmisellä on kaksi korvaa, mutta vain yksi suu. Puhu vähän, kuule paljon, kehottaa liettualainen, sillä sanottu sana on kuin ammuttu nuoli: niitä ei saa takaisin.

Humalassa moni puhuu tyhmyyksiä. Päihtymykseen ei kuitenkaan voi sananparsien mukaan vedota, sillä humalassa sanottu oli jo ennen ajateltu. Sitä juopuneena saarnaa, mitä selvänä ajattelee.

TOPI LINJAMA

JOHANNES TERVO

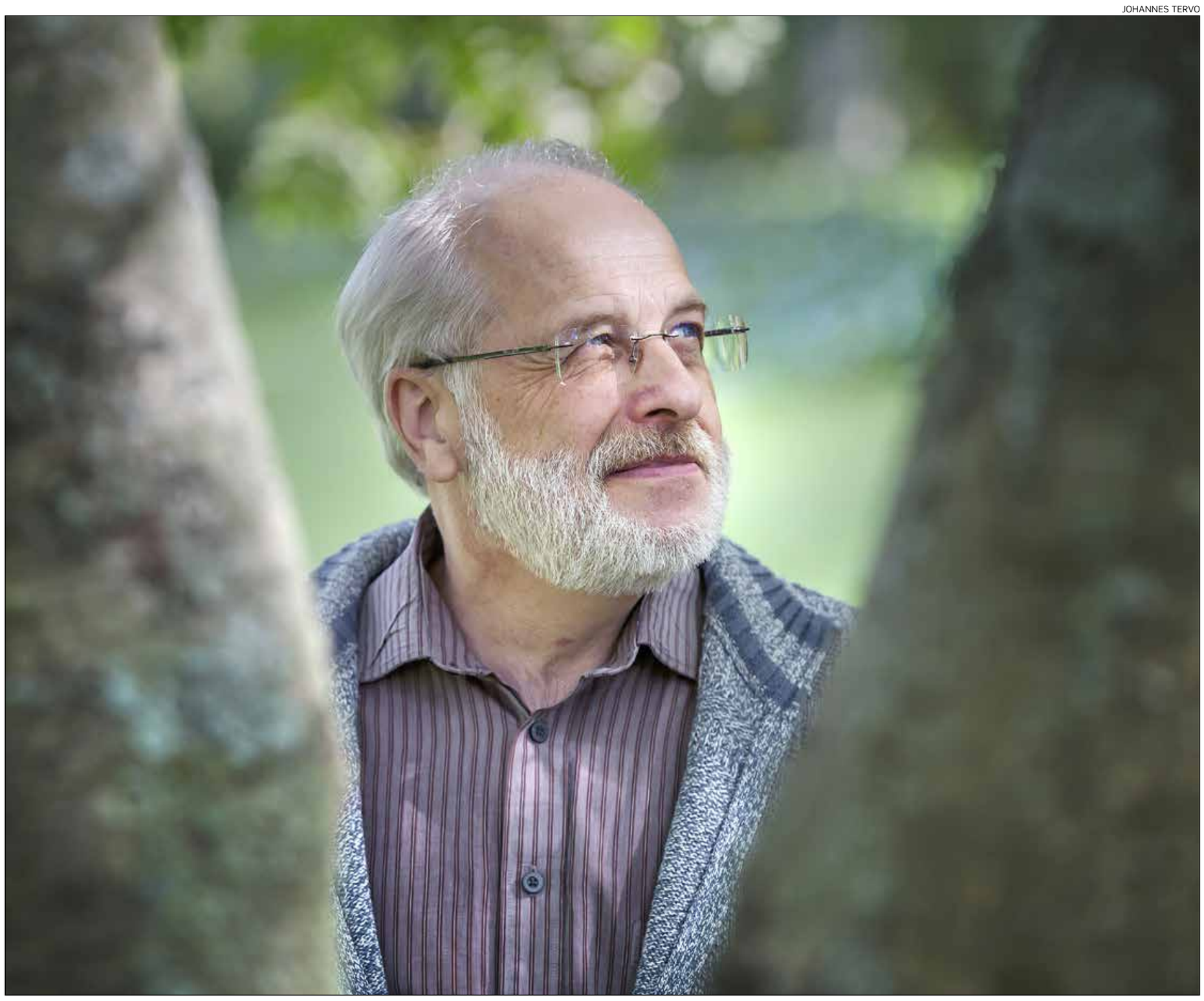

Simo Peura seuraa aktiivisesti yhteiskunnallista keskustelua. Televisiosta hän katsoo uutisia ja ajankohtaisohjelmia. Sen sijaan sosiaalista mediaa hän ei käytä lainkaan.

Monikulttuurinen Suomi sopii kirkolle

Suomalaisten lisääntyvä itsekkyys huolestuttaa piispa Simo Peuraa.

SEINÄJOKI (MT)
Tämä syksynä Suomessa on käyty poikkeuksellisen vilkasta yhteiskunnallista keskustelua, joka ulottuu aivan perusarvoihimme asti.

Työelämän muutospaineet ja pakolaiskriisi ovat herättäneet ihmisissä paljon huolta ja purkautuneet ajatusten vaihtona lehtien palstoilla, verkkokeskusteluissa ja arjen kohtaamisissa.

Keskustelua on seurattu ja kuunneltu tarkasti myös kirkossa – eikä aina kovin hyvillä mielin. Sellaiset kristityille keskeiset asiat kuin lähimmäisenrakkaus ja yhteisvastuu näyttävät näinä aikoina kaikonneen taka-alalle.

”Se ajatus, että saavutetuista eduista ei luovuta, on yhteiskunnan kannalta tuhoisa periaate. Meidän kaikkien on luovuttava jostakin, muuten ei sopimista tapahdu”, sanoo Lapuan hiippakunnan piispa **Simo Peura**.

Hän on huomannut itsekkäitä sävyjä myös pakolaiskeskustelussa.

”On vaikeaa ymmärtää sitä argumenttia, että ensin pitäisi panna omat asiat kuntoon ja sen jälkeen autetaan muita. Eihän se niin mene. Se on itsekkyyttä.”

Kärsivällinen keskustelu tarpeen

Kun Suomessa ja koko Euroopassa käydään kriittistä keskustelua siitä, pitääkö Lähi-idän pakolaistulvaa päästää rajojen yli ja millä lailla tulijoita olisi kohdeltava, evankelis-luterilaisen kirkon johto on ottanut yksiselitteisen myönteisen kannan: tulijoita pitää auttaa. Linja on looginen, sillä kirkolla on pitkät perinteet kansainvälisessä avustustyössä. Kun kriisi hyökyy kotiportaille asti, ei ovea silloin voi sulkea.

Ongelmaton asetelma ei kuitenkaan ole, sillä laaja seurakuntalaisten joukko ei ole yhtä päättäväisellä mielellä kuin johtoporras.

”Monet kriittisistä ihmisistä ovat seurakuntien jäseniä. Nyt tarvitaan avointa keskustelua seurakuntien sisällä.”

Peura ei halua leimata kriittistä keskustelua käyviä kansalaisia. Toki silkkaa rasismiakin on nähty ja kuultu.

”Verkossa on ihmisiä ja ihmisryhmiä halventavia syytöksiä. Se on rasismia. Siihen on sanottava selkeästi, että tämä ei käy.”

> Toivon, että ihmiset olisivat valmiita kuuntelemaan pakolaisten omia kertomuksia.
>
> **SIMO PEURA**

Hän uskoo, että pelkoja voidaan lievittää pehmeillä otteilla: kärsivällisellä kuuntelemisella ja kertomalla mahdollisimman paljon faktatietoja.

”Toivon, että ihmiset olisivat valmiita kuuntelemaan pakolaisten omia kertomuksia.”

Keskustelu sosiaalisessa mediassa ei Peuran mielestä ole kovin hedelmällistä.

”Keskusteluryhmät ovat samanmielisten kerhoja. Se on yksi sosiaalisen median aikamoinen ongelma.”

Itse piispa ei käytä sosiaalista mediaa lainkaan. Hän on ulkoistanut sen puolen avustajilleen.

”Se on tietoinen valinta.”

”Seurakunnille hieno mahdollisuus”

Peura uskoo, että monikulttuurisuuden myötä tavallisille seurakunnille aukeaa hieno mahdollisuus.

”Kolme neljäsosaa maahanmuuttajista on kristittyjä. Toivon, että heille olisi aidosti tilaa meidän jumalanpalveluksissamme ja seurakunnissa.”

Hän muistuttaa, että kirkon luonne on kaikkia kansoja yhdistävä.

”Maahanmuuttajien saapuminen korostaa Suomessa uskonnon merkitystä. Oman uskonnon merkitys on heille varsin suuri, ehkä suurempi kuin keskivertosuomalaisille”, Peura sanoo.

”Meillä on ollut vahva uskontoneutraalisuuden trendi. Maahanmuuttajat eivät tule tätä rajausta kunnioittamaan.”

Islamin pelko näkyy asenteissa

Vaikka Peura on ilahtunut jumalanpalvelusten mahdollisista uusista kävijöistä, hän ei lämpene lainkaan useiden perussuomalaisten esittämälle ajatukselle siitä, että tulijoista pitäisi valikoida kristittyjä turvapaikanhakijoita.

”Hädässä olevaa pitää auttaa rodusta ja uskonnosta riippumatta. Siitä löytyy Raamatustakin esimerkkejä. Laupias Samarialainen kuului eri ryhmään kuin juutalaiset. Ihminen on ihminen, Jumalan luoma, ja häntä autetaan.”

Peura arvioi, että vahvimpia käyttövoimia muukalaisvastaisuudessa ovat islaminuskoon liittyvät pelot ja epäluulot.

”Aika paljon kannanotoissa tulee Isis esiin. Otettaisiin pakolaisiksi lapsiperheitä, mutta ei nuoria miehiä. Kannattaa muistaa, että Isis ei noudata islamin lakeja, vaan on silkka terroristijärjestö.”

Hän kehottaa ihmisiä miettimään omia asenteitaan ja arvojaan.

”Mitä kristillisyydestämme on jäljellä? Jos siitä ei olla huolissaan, se on todellinen kulttuurin uhka.”

HANNA LENSU

Kriittinen suhtautuminen turvapaikanhakijoihin ei tullut yllätyksenä Simo Peuralle. Hän törmäsi maahanmuuttokriittisyyteen jo vuosia sitten, kun yhteisvastuukeräyksen tuotoista osa suunnattiin maahanmuuttajien työllisyyden edistämiseen. ”Tuolloin palaute yllätti”, Peura sanoo Lakeuden risti -kirkossa Seinäjoella.

UUSI KOLUMNISTI

Simo Peura

Lapuan hiippakunnan piispa Simo Peura on syntynyt Keski-Suomessa Laukaassa vuonna 1957.
Aloitti työuransa Etelä-Pohjanmaalla Lappajärven seurakuntapastorina vuonna 1983. Työskennellyt piispana vuodesta 2004.
Perheeseen kuuluvat vaimo ja kolme lasta. Asuu Lapualla, mutta muuttaa pian Seinäjoelle.
Harrastaa kesäisin nikkarointia.
Lempikirja J.R.R. Tolkienin Taru sormusten herrasta.
Ammentaa voimia työhön kuuluvista virsituokioista ja Raamatun lukemisesta.
”Se on työssäni suuri etuoikeus.”